

Τσιφλίδου Χρυσούλα (e-mail): sitsiflidou@gmail.com

Η διακειμενικότητα στο μυθιστορηματικό έργο του Ευγένιου Τριβιζά. Σύγκριση με τον θεατρικό λόγο του συγγραφέα

Επιβλέπουσα: Κατσίκη-Γκίβαλου Άντα

Υποστηρίχθηκε 2015 [ΕΚΠΑ, Τμήμα Λογοτεχνία/θέατρο]

Περίληψη

Ήδη από την πρώτη διατύπωση του όρου, που σημειώνεται στα τέλη της δεκαετίας του '60 από την J. Kristeva, οι θεωρίες της διακειμενικότητας προσπαθούν να απαντήσουν στο θεμελιώδες ερώτημα της προέλευσης των κειμένων. Η παρούσα διατριβή εξετάζει το έργο ενός από τους πλέον ευφάνταστους και πολυγραφότατους συγγραφείς στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας, του Ευγένιου Τριβιζά. Το μεθοδολογικό της εργαλείο υπήρξε η «ανοιχτά στρουκτουραλιστική» υπερδιακειμενική θεωρία του Gerard Genette. Η μελέτη επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στη διακειμενικότητα ως ερμηνευτική διαδικασία στις συγκεκριμένες ειδολογικές κατηγορίες των μυθιστορηματικών και θεατρικών έργων του δημιουργού. Η εξέτασή τους αναδεικνύει τις πηγές άντλησης του αφηγηματικού υλικού από τις οποίες ο συγγραφέας ανατροφοδοτείται συγχρονικά και διαχρονικά, τον τρόπο με τον οποίο το αφηγηματικό αυτό υλικό ενσωματώνεται στον αφηγηματικό ιστό προκειμένου να δομηθούν οι νέες αφηγήσεις συγκροτώντας σταδιακά τον προσωπικό και λογοτεχνικό μύθο του δημιουργού. Πέρα από τη λειτουργικότητα του διακειμενικού υλικού στο έργο του Τριβιζά, επιβεβαιώνονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας γραφής που, κατά γενική ομολογία, έφερε την ανατροπή στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας, συνέβαλε στην εισαγωγή καινοτόμων μεταμυθοπλαστικών τεχνικών γραφής και την ανανέωση θεματικά. Επίσης, εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι περικειμενικές ενδείξεις κατευθύνουν τον αναγνώστη σε έναν ορισμένο τρόπο ανάγνωσης του έργου. Η παρούσα μελέτη δεν στοχεύει στο να προσδιορίσει τους ιδεώδεις όρους της ανάγνωσης του κειμένου, αλλά να διερευνήσει σύμφωνα με κριτήρια μίμησης, αν αποκαθίστανται οι σχέσεις έργου προς έργο, αν η θεωρία ερμηνεύει τη γραφή, αν τελικά το διακείμενο ανοίγει αυτή *«τη λογοτεχνία του δευτέρου βαθμού»* στον περίεργο αναγνώστη.